

СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВІСНИК

1
(187)
понеділок
26 січня
2009

державне свято

22 січня – День Соборності України

Це свято відзначаємо щороку в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році. Офіційно в Україні День Соборності відзначається з 1999 року. У 2009 році виповнилася 90-та річниця Злуки.

22 січня 1918 року у приміщенні Київського Будинку вчителя було підписано Четвертий універсал, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою. А 1919 року в цей самий день на Софіївській площі в Києві було проголошено Акт Соборності українських земель.

Століттями розірваний український народ визволився з неволі – Лівобережна Україна вийшла з Російської, а Правобережна – з Австро-Угорської імперій – і возз'єднався на своїй землі в єдиній Українській державі. Цей січневий морозний день назавжди залишиться в історії українського народу як свято Соборності України. То був один з найпрекрасніших моментів нашої непростой, нерідко трагічної історії. І хоч Акт Злуки тоді реалізувати не вдалося, він є яскравим виявом прагнення українців до національної єдності. Як відомо, державна незалежність України була відновлена лише 24 серпня 1991 року.

Нині Україна не розділена на частини, вона є єдиною державою. Як же хочеться вірити, що сьогодні в душах українців не виникнуть кордони, що вони консолідують свої сили заради однієї мети – побудови економічно й духовно багатой, вільної й соборної України.

Ми єдина українська нація, котра складається з багатьох етнічних груп і національностей, та всі ми живемо разом, на своїй землі, в своїй державі, і маємо можливість бути добрими господарями в ній – просто зобов'язані бути, заради пам'яті наших предків, заради себе і своїх нащадків. Ми повинні зробити висновки з уроків нашої історії та подбати про те, щоб Незалежність і Соборність завжди були невід'ємними атрибутами нашої держави.

Кожному українцю хочеться побажати міцного здоров'я, щастя, миру й злагоди, глибокої віри у майбутнє нашої держави. А ще – любити свою Україну і свій народ. Любити не за щось, хай, навіть, всупереч усьому! Тому що Україна у нас – одна...

СВЯТО

25 січня – Тетянин день

А такі ж щасливе наше студентство! Ще б пак, адже у них є цілих два законних студентських свята на рік. Окрім Дня студента 17 листопада, існує ще прекрасна дата 25 січня – Тетянин день, неофіційне студентське свято з давніми ритуалами та історією. Мінялися часи, змінювалися традиції святкування, але до наших днів збереглася сама суть свята, і воно залишається одним із найулюбленіших зимових днів.

Як відомо, справжній студент ніколи не втрапить шанс відпочити від навчального процесу. Згідно з народною мудрістю, від нескінченних веселощів його відволікає лише сесія, яка всього два рази на рік. Це жарт, звичайно, і ми всі це чудово розуміємо. Та саме 25 січня кожен студент може і навіть повинен собі дозволити розслабитися, як то кажуть, «на повну котушку». Гуляй, студенте, це твоє свято!

Але ж не треба забувати, що 25 січня вітати треба не тільки тих, хто вчиться у виші, а й, перш за все, жінок, які носять прекрасне ім'я Тетяна. Існує теорія, згідно з якою, ім'я впливає на характер людини. Або, кажучи словами капітана Врунгеля з популярного мультика, «как вы называете, так она и поплывет...» Так от, жінка, яку батьки назвали Тетяною, ніколи не залишиться непоміченою, «сіра мишка» -

це не про неї. Неординарна особистість, емоційна, принципова, з яскраво вираженими лідерськими якостями, Тетяна завжди знає, чого хоче, і цілеспрямовано йде до своєї мети, при цьому зберігаючи суто жіночу привабливість і шарм.

Тож ми вітаємо всіх Тетян зі святом і бажаємо щастя й успіхів, здоров'я й доброти, везіння в усьому та комфорту, щоб почуватися добре і на роботі, і вдома, і в будь-якому іншому місці. Нехай цей зимовий день буде святковим і радісним, теплим, зігрітим любов'ю і дружніми побажаннями.

З повагою

редакція газети «Вісник СНАУ»

наука

Науково-дослідна робота в Сумському НАУ

Наукова діяльність професорсько-викладацького складу університету є важливою складовою діяльності університету, невід'ємною частиною єдиного процесу – підготовки висококваліфікованих фахівців. За звітний період показники науково-дослідної роботи співробітників університету в цілому значно покращилися. Науковцями університету були подані до відповідних Міністерств обґрунтовані

запити на проведення наукових досліджень по пріоритетним напрямкам та отримано сім позитивних рішень.

У 2008 році університет отримав 598975 грн. по держбюджетним тематикам.

Це тематики факультету ветеринарної медицини на суму 70000 грн. Мінагрополітики України; юридичного факультету на суму 127000 грн. Мінагрополітики України; агрономічного факультету на суму 371975 грн. Державна служба заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України.

У 2008 році було укладено 25 угод з агроформуваннями Сумської області та підприємствами України на виконання науково-дослідних робіт на загальну суму 199040 грн. Виконано 19 договорів на суму 114940 грн.

Найбільш активну участь у виконанні наукових тематик взяли співробітники кафедр ботаніки (агрономічний

факультет), ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва (факультет ветеринарної медицини), технології кормів і кормовиробництва (біолого-технологічний факультет), механізації виробничих процесів (інженерно-технологічний факультет), будівельного виробництва (будівельний факультет), юридичного забезпечення АПК (юридичний факультет). На кафедрі селекції та насінництва ім. М.Д. Гончарова під керівництвом професора Кожушко Н.С. була виконана обласна програма по удосконаленню розвитку картоплярства, яка фінансувалась Сумською обласною державною адміністрацією у розмірі 150000 грн.

У 2008 році створено українсько-німецький біоенергетичний навчальний бізнес-центр застосування альтернативних джерел енергії.

Науковці університету брали участь у розробці про-

грами виробництва та використання місцевих поновлюваних видів палива в Сумській області у 2009-2015 роках; у проведенні моніторингу біоенергетичного потенціалу АПВ Сумської області (проведення аналізу сировинної бази, відбір районів для впровадження пілотних проєктів та вибору місць встановлення обладнання); у круглих столах з питань впровадження альтернативних джерел енергії в сумській області з громадськими організаціями та ЗМІ; у науково-практичних конференціях, підготовка наукових статей тез доповідей, проводилися дослідження та виготовлялося експериментальне обладнання по можливій газифікації вторинної продукції та відходів сільського господарства.

Активно працює центр стратегічних досліджень АПК СНАУ, який було створено 11 квітня 2007 року на виконання спільного наказу головного управління агропромислово-

го розвитку облдержадміністрації та Сумського НАУ.

Центр працює у напрямках дослідження кон'юнктури світового та внутрішнього аграрного ринку; прогнозування розвитку регіонального агропромислового комплексу; пошук перспективних світових ринків збуту агропродукції та ефективних каналів реалізації на внутрішньому ринку; збір, аналіз та розповсюдження ринкової інформації; вивчення законодавчої бази та її вплив на господарську діяльність суб'єктів АПК; надання консультаційних та інформаційних послуг суб'єктам аграрного ринку та державним органам управління агропромисловим комплексом.

Активізувала роботу лабораторія електронної мікроскопії, яка працює згідно з календарним планом та науковою програмою. 6 аспірантів пройшли навчання та отримали сертифікат оператора ЕМ. Наукові дослід-

ження були проведені за 8 пріоритетними напрямками.

В університеті плідно працює лабораторія практичного права, при ній створена юридична клініка, де можна отримати фахову юридичну консультацію. У лабораторії «Ветеринарна фармація» можна проконсультуватися з питань профілактики та лікування тварин та птиці.

У 2008 році співробітниками університету 29 патентів із них 5 за кордоном (2 – російська федерація, 3 – республіка Беларусь).

Співробітники університету взяли участь у роботі 536 наукових конференцій, семінарів обласного, державного та міжнародного рівнів.

На базі університету проведено три міжнародні конференції. А саме юридичним факультетом була проведена Міжнародна науково-практична конференція

закінчення стор. 2

У січні святкують ювілей:

- 1 січня – **Коваль Ганна Петрівна**, гардеробник навчального корпусу №1;
- 2 січня – **Кожушко Неллі Семенівна**, професор, завідувач кафедри селекції та насінництва;
- 3 січня – **Гмирко Валерій Олексійович**, майстер виробничого навчання НПЦ;
- 6 січня – **Большанина Світлана Борисівна**, доцент кафедри хімії;
- 9 січня – **Телегунь Марія Іванівна**, доцент кафедри бухгалтерського обліку;
- 10 січня – **Антонченко Марія Олексівна**, доцент кафедри кібернетики та інформатики;
- 12 січня – **Заболотна Тетяна Микитівна**, старший викладач кафедри менеджменту в галузях АПК, а також **Губар Наталія Миколаївна**, старший лаборант кафедри фізичного виховання;
- 14 січня – **Волченко Наталія Василівна**, експерт центру стратегічних досліджень АПК;
- 15 січня – **Недосекова Катерина Миколаївна**, прибиральниця головного корпусу;
- 16 січня – **Комков Віктор Михайлович**, доцент кафедри механізації виробничих процесів,
- а також **Ліфінцев Іван Дмитрович**, старший викладач кафедри фізичного виховання;
- 19 січня – **Жученко Ігор Васильович**, водій МПП;
- 25 січня – **Сміян Валентина Іванівна**, чергова гуртожитку №4;
- 26 січня – **Гупало Ніна Григорівна**, сторож-вахтер головного корпусу;
- 27 січня – **Слугінюк Володимир Митрофанович**, доцент кафедри тракторів та с.-г. машин;
- 28 січня – **Божко Наталія Володимирівна**, старший викладач кафедри технології м'яса та м'ясних продуктів;
- 31 січня – **Почкун Ельвіра Олегівна**, старший лаборант кафедри філософії, а також **Пухкало Аліна Вікторівна**, інженер сектору озеленення НПЦ.

Вітаємо наших шановних ювілярів, а також всіх співробітників САУ, хто святкує свій день народження у січні, бажаємо їм міцного здоров'я, бадьорості, успіхів та сонячного настрою!

газета

Вісник Сумського національного аграрного університету

заснована у 1991 році.
 Мова видання - українська.
 Реєстраційне свідоцтво СМ №376/35-пр від 22 лютого 2007 р.
 Редактор: А.Самсоненко
 Комп'ютерний набір: О.Мовчан
 Верстка: С.Чернойван
 м.Суми, вул.Кірова 160 каб.
 221 головний корпус
 http://www.sau.sumy.ua
 Газету набрано і зверстано в інформаційно-видавничому центрі САУ

Тираж - 2000 примірників.
 Замовлення № від

Науково-дослідна робота в Сумському НАУ
 закінчення. початок стор. 1

„Інформаційне суспільство в Україні: „Інформаційно-правова культура, освіта, наука“ (16-17 травня 2008 р.)

15-18 жовтня 2008 року пройшла Міжнародна науково-практична конференція „Аграрний форум – 2008“, в роботі якої взяли участь 611 учасників з України, Білорусі, Росії та Польщі.

Сумський НАУ був співорганізатором Міжнародної науково-практичної конференції «Новітні технології скотарства у ХХІ столітті», що відбулась у Миколаївському ДАУ 4-6 вересня 2008 р.

Загалом в університеті в результаті виконання науково-дослідних робіт завершено 60 тем. Розроблено 5 технологій, 6 нових сортів (сорт картоплі - Слобожанка, Плюшка, Селянська, Пселська, Завія, які передані до Державного сорто-випробування, сорт соняшнику - Хуторянин), 1 методика, 4 нормативно-технічні документації, 7 стандартів, 22 рекомендації республіканського рівня, 4 технічні умови на виготовлення ветеринарних препаратів, 5 інструкцій

по використанню препаратів.

За останній рік видано 21 монографію, 12 підручників, 82 навчальних посібників, 1684 статті, в т.ч. 844 тез доповідей у наукових виданнях, із них 96 статей і 61 теза доповідей в міжнародних виданнях.

Сумський НАУ було відмічено на Ювілейній 20 Міжнародній виставці-ярмарку - отримана срібна медаль за номінацію «Високоєфективне інформаційне забезпечення АПК» та бронзова в номінації за розробку і виробництво високоєфективних ветеринарних препаратів.

У 2008 році відновила роботу спеціалізована рада по захисту кандидатських дисертацій по спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами.

Було проведено три засідання, на одному із них захистила кандидатську дисертацію Лісова Л.О. - науковий керівник д.е.н., професор Михайлова Л.І. Всього на 2008 рік було заплановано захист 15 аспірантів. Захистилось 19 аспірантів, з них тільки три своєчасно: Самохіна Є.А. – науковий керівник к.в.н., доцент Бордунова О.Г.;

Фотіна Г.А. – науковий керівник д.в.н., професор Березовський А.В.; Салецька О.В. – науковий керівник д.в.н., професор Харенко М.І.

У листопаді 2008 р. була проведена науково-практична конференція студентів Сумського НАУ, в роботі якої взяли участь 767 студентів.

У 2008 році в Сумському національному аграрному університеті працювало 86 студентських науково-дослідних гуртків, в яких займалися 1608 студентів, що становить 19% від загальної кількості студентів.

За останній рік опубліковано 1308 наукових статей та тези доповідей студентів, в т.ч. 381 спільно з викладачами університету.

У березні 2008 року створено Студентське наукове товариство САУ, яке координує наукову роботу студентів. У лютому 2008 року оновився склад Ради молодих вчених. За рік було проведено п'ять засідань Ради. Розроблено положення про організацію роботи Ради. Розроблено та затверджено положення про визначення

„Кращий аспірант року“.

Три аспіранти факультету ветеринарної медицини є переможцями Всеукраїнського конкурсу тваринників – 2008.

Вчені університету є членами науково-координаційної ради Міністерства АПК – д.с.г.н., професор, член-кор.УААН Ладика В.І., член державної атестаційної комісії Міністерства освіти та науки України – к.ю.н. Курило М.П., члени ВАК України – д.б.н., професор Камбур М.Д. та д.в.н., професор Фотіна Т.І.

Розпочав роботу науково-практичний центр університету: розроблені календарні плани та робочі програми виконання науково-дослідної роботи співробітників університету та виконання дипломних та магістерських робіт в умовах віварію, теплиць, дослідних полів.

В цілому науково-дослідну роботу в університеті можна вважати задовільною.

Т.І. Фотіна,
 проректор з наукової роботи

СВЯТО

14 лютого – День святого Валентина

14 лютого людство знову відзначатиме одне з найромантичніших свят – День святого Валентина, або День закоханих. За нашими спостереженнями, кожного року його прихильників стає все більше й більше. Чому ж приживоється у нас це, здавалося б, зовсім не українське свято? Напевне, тому, що кожній людині хочеться в розпалі холодної зими відчутти тепло закоханого серця. Адже 14 лютого - саме той день, коли сміливо можна сказати: Я ТЕБЕ ЛЮБЛЮ! І неважливо, скільки днів чи років вашим стосункам, ще одне освідчення в коханні всіма доступними

вам засобами буде очікуваним і доречним.

А вже що це буде – подарунок у маленькій коробочці з бантиком, листівка-валентинка, пуківка на круїз Середземним морем, витоптане на снігу під вікнами коханої її ім'я, прогулянка романтичними місцями, які так багато значать для вас двох, чи, може, просто довгоочікувані слова, які не наважуєтесь сказати – то вже вирішувати вам, бо хто ж краще за вас знає, чим порадувати дорогу людину!

Бажаємо всім закоханим, щоб ніжність і добро, які ви даруєте своїм половинкам, завжди поверталися до вас, життя було по-справжньому щасливим і слова «я люблю тебе» ви чули не тільки у День святого Валентина!

З любов'ю
 редакція газети «Вісник САУ»

студсамоврядування

Черговий день студентського самоврядування в коледжі

Поступові, але наполегливі демократичні перетворення українського суспільства протягом останніх років не оминували і Маловисторопський коледж САУ.

Маючи статус прогресивного та демократичного навчального закладу, підтримуючи всі нові течії освітнього життя в країні, велику увагу наш коледж приділяє організації студентського самоврядування. Адже саме ініціатива студентства має значний вплив на молодь, сприяє розвитку здібностей, вирішенню різноманітних проблем з навчанням, проведення дозвілля, тобто визначає активність і якість студентського життя.

Звичайно, рушійною силою і всебічною підтримкою успішної діяльності студентської спільноти є керівний склад коледжу, який очолює директор **Ткаченко В.М.** - ініціатор нових креативних ідей, захоплена своєю справою, неординарна людина, яка і спонукає увесь студентський загаль до спільної праці та нових досягнень.

За таких умов у нашому навчальному закладі уже декілька років працює рада студентського самоврядування, яка систематично забезпечує захист прав та інтересів студентів, сприяє розвитку навчальної творчості і слідує за створенням необхідних умов для проживання і відпочинку.

Рада студентського самоврядування – це група активної інтелектуальної молоді, яка не тільки успішно виконує свої прямі функції щодо навчальної та виховної роботи зі студентством, а й два рази на рік організовує день студентського самоврядування, на який чекають з нетерпінням всі студенти коледжу.

І їх можна зрозуміти, адже як цікаво побувати в ролі директора, заступника директора чи куратора, випробувати свої організаторські здібності, заявити про себе перед викладачами, однокурсниками.

Все розпочинається із засідання ради студентського самоврядування, де обговорюється пропозиція щодо порядку проведення заходу.

Підготовка до дня самоврядування починається з того, що в кожній навчальній групі захоплено обговорюються кандидати на «посади» дублерів викладачів, кураторів, визначаються бажані теми для виховних годин.

Цю подію обговорюють на кожній перерві, і всі очікують чогось цікавого та незвичайного. А на засіданні ради студентського самоврядування відкритим голосуванням вибирають дублерів адміністративної ради коледжу. Процес підготовки приносить не менше задоволення, аніж сам захід.

У першому семестрі 2008-2009 навчального року день студентського самоврядування відбувався на початку грудня.

На які ж події очікував студентський та педагогічний колектив?

З ранку до коледжу поспішають не тільки члени адміністрації та викладачі, а й їхні дублери, святково одягнені, усміхнені та схвилювані своєю відповідальною місією. Вони включаються до виру нових подій, а коледжанське радіо о 7.30 співіщає про проведення Дня студентського самоврядування.

Вся запланована робота цього дня розпочалася з оперативної наради у кабінеті директора. Уявіть собі, як цікаво було мені, студенту третього курсу, бути дублером директора коледжу! А отже, й нараду довелось проводити мені, вирішуючи робочі питання поточного дня із дублерами: заступниками директора з навчальної роботи **Грінюю Оленою**, з навчально-виробничої роботи **Пономаренком Артемом**, з виховної роботи **Шкрябан Іриною**, з адміністративно-господарської роботи **Суходубом Сергієм** та завідувачем відділення **Мовчан Мариною**.

На цій нараді мною було поставлено декілька завдань дублерам – заступникам директора на цілий день. Протягом робочого дня вони заповзято організували навчальний процес, забезпечували господарські справи. Дані про

виконання кожного завдання висвітлювалося протягом дня через радіоефір та електронну газету коледжу.

З великим ентузіазмом поставилися до свого завдання і дублери викладачів, які відповідально провели заняття з різних дисциплін на другій парі. Це стало цікаво всім студентам і викладачам. Були проведені виховні години, матеріал для яких готували дублери-куратори.

Виконуючи це завдання, кожен з них зміг показати своє бачення теми, по-своєму розкрити її актуальність та зацікавити своєю розповіддю групу.

Усі студенти-дублери задоволені своєю працею протягом дня. Тому що ось так, маючи здобутки, займаємося пошуками нового і втілюємо його в реальні справи, вчимося управлінській діяльності.

Беручи активну участь у цьому заході, я дійшов висновку, що всі ми щасливі з того, що навчаємося у Маловисторопському коледжі САУ, і щиро дякуємо всьому педагогічному колективу за те, що так уміло і невимушено націлюють нас на великі життєві досягнення.

Максим Бовкун,
 дублер директора, студент третього курсу ветеринарного відділення, голова ради студентського самоврядування

МОНІТОРИНГ

Студенти – про навчання

Навряд чи можна назвати виш демократичним, сучасним та прогресивним, якщо при організації навчально-виховного процесу не враховується думка безпосередніх його учасників – студентів. Ось і в СНАУ вже стало традиційним проведення різноманітних опитувань серед студентства з метою виявлення побутових, виховних та організаційних проблем, ознайомлення зі студентською думкою та побажаннями з тих чи інших питань для покращення та оптимізації умов навчання й дозвілля. Адаже для керівництва університету вкрай важливо мати безпосередній зв'язок зі своїми вихованцями, почути кожного і за потреби вжити необхідних заходів.

Зазвичай такі опитування проводяться анонімно, а отже, студенти вільно висловлюють свої думки та вносять зауваження та пропозиції (хоча, деякі занадто завбачливі та обережні особи все ж таки пишуть друкованими літерами, про всяк випадок).

Так, останнє таке дослідження було проведено з метою виявлення студентської думки щодо морально-психологічного клімату в університеті, якості отриманих знань та об'єктивності їх оцінювання.

В опитуванні взяли участь близько 600 студентів очної форми навчання старших курсів різних факультетів Сумського НАУ. З них 74% завжди відвідують заняття; 22% – біля половини усіх занять, а 4% – рідко. Оцінюючи морально-психологічний клімат в університеті, переважна більшість опитаних вважають його дружнім, сприятливим для навчання та розвитку, дехто – ворожим, без відчуття згуртованості, а решта (16%) взагалі не змогли визначитися, вони вказували свій варіант, здебільшого це такі відповіді, як: дружній, але не згуртований, нейтральний, кожний сам за себе і т.п.

Відповідаючи на питання «Чи отримуєте Ви достатньо знань в університеті для ефективної роботи на виробництві?», половина опитаних вважають, що отримують достатньо знань, чверть – знань недостатньо

та, відповідно, інша чверть – знань достатньо.

Оцінюючи, чи відповідають отримані знання сучасним технологіям, ми дізналися про наступне: трохи більше половини вказали, що мають можливість ознайомитися з усіма сучасними поглядами у науці; близько 20% опитаних вважають, що отримують застарілі, неактуальні знання, а чверть взагалі не змогли відповісти на це питання.

Характеризуючи ставлення викладачів до студентів, опитані показали наступні результати: більше 60% відмічають позитивне, спрямоване на співпрацю ставлення; близько чверті студентів зазначають, що ставлення викладача залежить від настрою та 5% – упереджене, негативне. Також, відповідаючи на це питання, опитувани додавали, що у кожного викладача своє ставлення, що воно залежить і від настрою, і від студента.

Щодо об'єктивності оцінювання знань в університеті, студенти розділилися таким чином: біля 70% – оцінки об'єктивні, 23% – оцінки занижені та 6% – оцінки перебільшені.

При перерихуванні всього, що особливо подобається студентам у СНАУ, опитувани з усіх факультетів відмічали гарну територію, їдальню, віварій, атлетичний зал, педагогів, студентську атмосферу, спілкування з друзями та можливість проход-

ження практики за кордоном. Студенти з ІТФ та, мабуть, чоловіча частина юристів у захопленні від дівчат з економічного факультету. Економістам подобається буфет, кафедра англійської мови та тижні виховної роботи. Юристам – їх юридична клініка.

Відповідаючи на питання «Що Вам заважає під час навчання?», деякі студенти відповіли буквально, а саме, галас, погане освітлення, недисципліновані одногрупники... Але в основному діти вказували особисту ліню, напружений графік, нестачу літератури та обладнання, бюрократію та низьку якість НМК. Не подобаються дні довкілля, пари у суботу та ставлення деяких викладачів.

Також студенти вважають за доцільне змінити кредитно-модульну систему; право вибору щодо придбання НМК; скасувати тестування перед іспитами; рівномірно розподіляти заліки та іспити на літню та зимову сесії; щоб 5 балів перекинуло 3 бали при нарахуванні стипендії; мати можливість перекладати заліки та іспити безкош-

товно; ввести екскурсії на виробництва; збільшити кількість виховних та наукових заходів для студентів. Студенти ІТФ більше за все одноосійно вимагають у корпусі буфет.

Звісно, побажань багато, зауважень теж вистачає, але, головне – це те, що ми чуємо студентську думку і спираємося на неї при оптимізації навчального процесу і студентського життя.

Дякуємо заступникам з виховної роботи за сприяння у проведенні анкетування та студентам за їх щирі відповіді та змістовні побажання!

Ірина Красуля,
психолог

МИЛОСЕРДЯ

Рак – не вирок. Якщо є гроші на лікування

Часто люди мало цікавляться проблемами інших, поки це не торкнеться їх самих. Але, враховуючи постійні стреси і загальний стан екології в нашій країні, можна констатувати: від раку не застрахований ніхто. У рейтингу хвороб ракова онкопатологія стоїть на другому місці після серцево-судинних захворювань. Рак – це захворювання, яке нерідко для українських хворих лунає як вирок.

Вони просто хочуть жити! Ви можете їм допомогти!

Про що ви подумаете, дивлячись на хвору раком дитину? «Який жах! Яка несправедливість! Добре, що це не зі мною...» А що подумаете, дивлячись в очі матері хворої дитини? Швидше за все, відведете погляд... Ви не винні ні в тому, що ви здорові, ні в тому, що її дитина хвора. Допомогати чи не допомагати? Для того, щоб відповісти на це питання, варто врахувати той факт, що дитячий рак виліковний! Звичайно, не завжди, але ж виліковний! Хвороба і загроза смерті дитини – це, напевно, найстрашніше, що може бути в житті. Страшно – для батьків дитини і так несправедливо для самої крихітки. Маля, яке ще так мало бачило в цьому житті, замість радісних ігор на свіжому повітрі з друзями спостерігає, як змінюються пори року, з вікон лікарняної палати. Замість друзів у нього крапельниці і шприци. Ми віримо, що народжуємося в цей світ для радості і щастя, але, на жаль, не всім призначено його знайти.

«Щоб допомагати, потрібно мати багато зайвих грошей, а у нас не вистачає на себе», – найпоширеніша відмова. Але поміркуйте про те, що вважаєте себе бідним, якщо вам не вистачає на відпочинок в Єгипті, а у деяких немає грошей, щоб купити ліки, які можуть врятувати життя хворим дітям. Кожна мати, якби могла, узля б на себе у сто разів більше болю і хвороб, аби її дитина була здорова. Але, на жаль, це неможливо, залишається одна надія – медицина. Деколи дитині потрібне тривале (багаторічне) і дороге лікування. І тоді на шляху до здоров'я дитини встає банальний брак грошей. У сучасному світі рак більше не вирок. Можна вилікувати до 80% хворих, але для цього потрібні сучасні препарати, сучасні методи дослідження і лікування. У нашій країні багато з цих препаратів, досліджень і методів лікування – платні і дуже дорогі.

Кожен з нас в силах допомогти. Головне – прислухатися, і ви почнете сотні криків про допомогу. Бажаючих допомогти багато. Але

чомусь не завжди бажання переходить в конкретну дію. Або від того, що люди не знають, як допомогти, або від того, що, почувши про чужу проблему, швидко занурюються в свої проблеми і турботи і забувають про свої наміри.

Не минайте чужого болю, адже допомога може бути не лише у вигляді грошей і ліків. Допомогти можна донорською кров'ю, дарунками, або просто ставши гарним другом хворій дитині. Адаже подумайте, коли хворому передають гроші або ліки, розповідаючи про те, скільки людей хвилюються, співчужують, пам'ятають, моляться – наскільки цілюще саме відчуття підтримки, небайдужості, любові незнайомих людей. Віра творить диво, тому просто помоліться за дитину, замовити службу або поставити свічку, думати і вірити в зцілення, щиро бажаючи цього – це вже немало.

Студенти IV курсу будівельного факультету нашого університету, почувши про біду, яка трапилася з нашою землячкою, 11-річною Юлею Роменською, яка вже тривалий час бореться за своє життя, проходячи всі круги пекла, не змогли залишитись осторонь. Вони зібрали кошти на лікування дівчинки і передали їх родичам. І, звичайно, зробивши добро, не потрібно кричати про це на кожному кроці, але ми не могли не згадати про наших небайдужих студентів. Їх допомога безцінна.

Є на світі вчинки, які відгукуються десь на небесах. Гляньте на це з іншого боку і прислухайтеся до свого серця. Станьте ангелом-охоронцем для іншого, і ви ніколи про це не пошкодуєте. І головне – щоб ваше бажання допомогти перейшло в дію.

Лариса Самсоненко

Телефон бабусі Юлі Роменської в Сумах
8(0542) 63-34-05, мобільний телефон 8(095)
150-80-01, Надія Іванівна.

ПОДОРОЖІ

Перлина Донбасу

Життя в постійному русі не може не бути цікавим. І не варто думати, що у сучасному світі не залишилося місця для романтики і пригод. Можна, звичайно, проводити свої вихідні і канікули, сидючи на дивані перед телевизором, в інеті чи місцевому барі, а можна відкривати для себе цілий світ.

Місто Святогорськ – відомий кліматичний курорт Донбасу, що розкинувся на живописних берегах Сіверського Донця. Він славиться дивною природою і унікальною історико-архітектурною спадщиною, що несе на собі відбиток сивої старовини і середньовіччя. Саме сюди наша невелика дружня група вирішила з'їздити наприкінці осені.

Перші історичні відомості про Святі гори датуються початком XVI століття. У той же час, деякі особливості будови печерних споруд і легенди свідчать про можливість існування християнського осередку в Святих горах ще в часи Київської Русі. Головною пам'яткою міста є Святогорська Свято-Успенська лавра, розташована на правому березі Сіверського Дінця. Зі Святогорська сюди ми добралися через міст, який сполучає центр міста з природним парком. Тут для нас провели дуже цікаву екскурсію монастирем та печерами. Щоб піднятися до печер, ми здолали шлях в 900 метрів, йдучи вгору по вузькому тунелю під кутом 45 градусів. Це було, напевно, найнеповторніше відчуття, адже, оскільки світла в печерах немає, кожен тримав в руці свічку.

На місці нинішньої лаври ченці почали селитися ще в часи Древньої Русі. Саме тут, в Святих горах, проходив кордон, що відокремлював православний світ від дикого степу. Порятунком від кочівників ченці шукали в глибокій гір. Вони рили довгі тунелі, створювали і прикрашали печерні храми, під землею ховали своїх померлих братів. Тільки в кінці XVII століття, коли татари почали рідше з'являтися біля Святих гір, ченці почали зводити наземні будови. Найзнаменитішою з них по праву визнана Миколаївська церква. Вона збудована на вершині крейдяної гори,

на маленькому майданчику, де люблять відпочивати голуби. За легендою, церкву будували потайки – її появу віруючі повинні були сприйняти як диво. А щоб майстри не розкрили таємницю появи унікальної споруди, після закінчення будівництва їх вбили. Миколаївська церква діє і сьогодні. Потрапили ми туди по дорозі-серпантину, що веде з лаври на вершину гори. До крейдяної церкви ми прийшли послухати службу, помолитися за рідних і близьких і просто помилуватися Святогорськом з висоти пташиного польоту.

Як свідчить історія, в 70-ті роки XVIII століття монастир, що іменується зараз лаврою, був закритий за указом імператриці Катерини II, а все його майно списане в казну. У 1790 р. Святогорський маєток був дарований імператрицею князеві Потьомкіну. Але в 1844 році Святогорський монастир відновлений указом Миколи I. Також побували ми і біля Всіхсвятського скиту, повністю побудованого з дерева. Зараз тут живуть 12 ченців. Правда, потрапити на його територію непросте. Ченці, що мешкають тут, впускають туристів тільки раз на рік. Тому ми просто сфотографувалися біля воріт.

Природа Святогорська дивувала нас з кожним кроком. Живописні природні ландшафти, дивна панорама крейдяних гір уздовж річки, могутні дуби і трепетні берези, чисте повітря і відкрите небо принесли нам незабутні враження, які ще на довгий час залишаться в нашій пам'яті.

P.S. Раджу й вам відвідати це місто. Адаже, побувавши на цій землі одного дня, вам обов'язково захочеться повертатися знову й знову.

Катерина Певна,
староста групи MAP 0801

СІМЬОЛОГІЧНОГО АГРАНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Лабораторія практичного права консультує: Як обмінити пошкоджені банкноти?

Майже кожній людині знайома ситуація, коли вона отримала потерту, склеєну, надірвану банкноту. З одного боку, не завжди вдається її повернути, а з іншого, рідко хто погоджується прийняти пошкоджені банкноти. У магазинах, маршрутних таксі, на ринках у подібних випадках лунає відповідь: "Куди я подіну такі гроші, хто їх у мене візьме? Будь ласка, пошукайте цілі купюри". Якщо ушкоджені банкноти номіналом 1, 2, 5 гривень, то ситуація залишається неприємною дрібницею. Але якщо це купюри 50, 100, 200 гривень? Як же діяти в такому разі?

Відносини між фізичними особами, юридичними особами та банками під час приймання та видачі банкнот і монет, уведених в обіг Національним банком, за всіма видами готівкових платежів, для переказів, зарахування на рахунки, вклади, здійснення касових операцій, обміну тощо регулюються Правилами визначення платіжності та обміну банкнот і монет Національного банку України, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 17.11.2004 р. за №547.

За ступенем зношення, пошкодження та наявності дефектів не придатні до обігу банкноти (монети) (платіжні банкноти (монети), які в процесі обігу набули ознак зношення та пошкодження, що встановлені Національним банком, а також такі,

що мають дефекти виробника, і повинні вилучатися банками з обігу), у свою чергу, поділяються на зношені банкноти і монети, значно зношені банкноти, банкноти та монети з дефектами виробника.

Зношені банкноти — це банкноти, які мають одну або більше з таких ознак зношення або пошкодження: потертості, втрату фарби на згинах, розпушення паперу, втрату папером жорсткості;

загальне або локальне забруднення, плями та написи (включаючи видимі в ультрафіолетових променях) площею кожної понад 400 кв. мм, колір яких контрастує з кольором навколишнього зображення або навколишньої незадрукованої ділянки банкноти;

відбитки штампів площею понад 400 кв. мм, включаючи видимі в ультрафіолетових променях, крім штампів про погашення;

надриви або надрізи довжиною кожний понад 5 мм, у тому числі склеєні;

отвори та проколи, відірвані краї або кути, площа кожного з яких більша, ніж 10 кв. мм.

Зношені монети — це монети з ознаками хімічної дії, унаслідок чого змінився колір, або механічного пошкодження (спотворені елементи дизайну) за умови, що вони не мають надломів, надрізів та отворів, недеформовані і зберегли масу, зображення малого Державного Герба України, номіналу, назви розмінної одиниці та рельєф або текст на гурті, якщо він має бути згідно з офіційним повідомленням Національного банку.

Зношені банкноти і монети, якщо вони не мають ознак підроблення, повинні без обмежень прийматися фізичними й юридичними особами до всіх видів готівкових платежів, для переказів тощо. Банки зобов'язані без обмежень приймати такі банкноти і монети разом з виручкою підприємств, установ і організацій, а

також від фізичних і юридичних осіб.

Значно зношені банкноти — це банкноти, які мають одну або більше з наведених нижче суттєвих ознак зношення або пошкодження (незалежно від наявності ознак зношення, зазначених у пункті 2.4 цих Правил):

банкноти з утраченими частинами, якщо разом з отворами (дірками) збереглося не менше ніж 55% її початкової площі;

банкноти, розірвані та розрізані на дві або більше частини, включаючи склеєні, якщо не менше ніж 55% загальної площі частин, що залишилися, безумовно належать одній банкноті;

банкноти, пошкоджені вогнем, водою, різними рідинами або хімікатами тощо, які спричинили деструкцію та обвуглення паперу на окремих ділянках або по всій площі банкноти, якщо разом з пошкодженими ділянками збереглося не менше ніж 55% її початкової площі.

До значно зношених належать банкноти, що складені (склеєні) з половин двох банкнот одного номіналу і дизайну, розірваних (розрізаних) навпіл по лінії вертикального (горизонтального) згину цілих банкнот. Допускається зміщення лінії розриву (розрізу) праворуч або ліворуч від лінії вертикального згину (угору або вниз по лінії горизонтального згину) не більше ніж на 5 мм за умови, що частини складеної (склеєної) банкноти на стику доповнюють одна одну. Допускається також, що кожна з половин (частин) складеної (склеєної) таким чином банкноти може бути пошкодженою і склеєною з фрагментів однієї банкноти, але за умови, що загальна площа пред'явленої для обміну банкноти є не меншою, ніж 92% початкової площі банкноти.

Значно зношені банкноти, якщо вони не мають ознак підроблення, банки зобов'язані без обмеження приймати від юридичних і фізичних

осіб для обміну на придатні до обігу банкноти, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для готівкових платежів тощо.

Не приймаються банками та іншими юридичними особами лише банкноти, пошкоджені вогнем, водою, різними рідинами або хімікатами тощо, площа яких під час приймання та оброблення може стати меншою, ніж 55% початкової площі. З метою обміну таких банкнот фізичні та юридичні особи мають звертатися безпосередньо до територіальних управлінь Національного банку України, які зобов'язані прийняти рішення про обмін банкнот у присутності пред'явника або прийняти їх на дослідження за його заявою.

Якщо пошкодження двох або більшої кількості банкнот призвело до їх склеювання (спікання), пред'явнику не рекомендується самостійно порушувати цілісність групи склеєних банкнот. Банкноти і монети з дефектами виробника — це банкноти і монети з будь-якими відхиленнями від зразка, допущеними під час виготовлення (на банкнотах — відсутні графічні зображення, одна або кілька фарб, номери, немая або неправильно розміщений водяний знак або захисна стрічка, невідповідність водяного знака або захисної стрічки номіналу тощо; на монетах — тріщини, відколи, зміщення зображення, перевернуте зображення реверсу щодо аверсу, нечіткість чеканки тощо), які помилково випущені в обіг, але не втратили платіжності за ступенем зношення.

Банкноти та монети з дефектами виробника, якщо вони не мають ознак підроблення, банки зобов'язані без обмеження приймати від юридичних і фізичних осіб для обміну на придатні до обігу банкноти

та монети, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для готівкових платежів тощо.

Зверніть увагу! Обмін банками не придатних до обігу банкнот і монет (зношених, значно зношених та з дефектами виробника) здійснюється безоплатно.

Отже, якщо Ви маєте значно зношену банкноту Національного банку України або банкноту чи монету з дефектами виробника, то в банку Вам зобов'язані її обмінити безкоштовно. Це відбувається навіть у тому випадку, якщо Ви маєте не менше 55% банкноти. Банк не має права відмовити Вам, бо інакше це буде порушенням вказаної Постанови.

Якщо Ваші банкноти не мають ознак, передбачених Нацбанком для значно зношених банкнот, банкнот з дефектами виробника (тобто ознак не придатних до обігу банкнот) і не є підробленими, то їх повинні приймати від Вас будь-які суб'єкти незалежно від форм власності. Будьте уважними і розважливими, захищайте своє право.

Будемо раді дати Вам відповіді на запитання правового характеру, які для Вас є актуальними.

Звертайтеся за допомогою до Лабораторії практичного права юридичного факультету СНАУ.

Ми знаходимося в головному корпусі, аудиторія 01.

Консультував
Олександр Одинець,
студент IV курсу юридичного
факультету

захід

Загальноукраїнський «Тиждень права» у СНАУ

З 8 по 12 грудня 2008 року відбувся Загальноукраїнський «Тиждень права». Такий захід уперше був проведений в Україні в унісон із відзначенням Дня прав людини та 60-ї річниці Загальної декларації прав людини. Ініціатором проведення «Тижня права» стала Координаційна рада молодих юристів України при Міністерстві юстиції України. За запрошенням організаторів заходу Лабораторія практичного права юридичного факультету СНАУ долучилася до участі у «Тижні права» шляхом здійснення прийому і консультування громадян на своїй базі.

Метою участі Лабораторії права в заході було продемонструвати суспільству ефективну діяльність юридичної клініки, гарантовану можливість будь-кого, незалежно від соціального статусу, отримати якісну правову допомогу та важливість просвітницько-правової функції клініки.

Протягом «Тижня права» до Лабораторії звернулися три клієнти. Вони отримали консультації з

питань пенсійного забезпечення, відшкодування матеріальної та моральної шкоди і договірних прав. Слід відзначити високу активність студентів-консультантів та якість надання ними юридичних консультацій. Важливо, що в процесі роботи в Лабораторії у студентів чітко проявляється тенденція до самовдосконалення, оскільки саме при безпосередній роботі з клієнтом консультант отримує практичні навички юриспруденції, аналізує свої помилки, залучає до роботи своїх колег, а це все саме той безцінний досвід, який можна здобути в університеті.

Ярослав Олексенко,
студент 4 курсу юридичного факультету

ювілей

Свято в будинку малюка

19 грудня 2008 року в Сумському спеціалізованому будинку дитини, який сумчани у просторіччі називають будинком малюка, відбулося справжнє зимове свято. Привітати маленьких дітлахів з днем святого Миколая, а працівників закладу з 65-річчям його існування зібралося чимало бажаючих - голова Сумської облдержадміністрації Микола Лаврик та його заступник Олександр Лаврик, представники провідних сумських банків та установ, які є спонсорами дитбудинку, керівники медичних закладів, а також представники СНАУ в чолі з ректором Володимиром Ладикою. Впродовж свята пролунало багато хороших слів на адресу працівників будинку дитини, теплих побажань його вихованцям, були вручені подарунки. У сумському концерті взяли участь артисти з Сумського національного аграрного університету, циркової студії «Дакапо», Сумського вищого училища

мистецтв та культури ім. Д. Бортнянського та Сумської філармонії. Але найзворушливішими були все ж таки виступи маленьких вундеркіндів свята.

Олена Мовчан

аграрний ринок

Україна – лідер світового експорту соняшника

А чи знаєте ви, що за обсягами виробництва насіння соняшника та соняшникової олії Україна є одним з найбільших виробників у світі, а за прогнозами в поточному маркетинговому році стане лідером серед постачальників цих видів продукції на світові ринки?

Виробництво

За попередніми даними, у 2008 році аграріями України було вирощено 6,3 млн. тонн насіння соняшника. Це мало чи багато? Перше, якщо провести порівняльний аналіз з 1990 роком, то виявляється, що цього річного врожаю є найбільшим. Приводом до цього стало збільшення посівних площ та зростання урожайності. У порівнянні з 2007 роком площа збирання соняшника збільшилася на 17%, урожайність підвищилася на 23%, що в загальному підсумку призвело до збільшення на 50% валового виробництва. По-друге, необхідність обсягів виробництва визначається потребами споживачів, а в Україні вони, у порівнянні із зовнішнім попитом, не великі.

Споживання

Насіння соняшника, як і всі інші сільськогосподарські культури, є сировиною для переробних підприємств. Після його переробки основним продуктом є олія, додатковим – шрот. У залежності від виду і якості олії, її споживачами є підприємства кондитерської, консервної, комбикормової, миловарної, лакофарбової, косметичної та хімічної галузі. При цьому домінуючим є використання соняшника для виробництва харчової олії.

Окрім того, частина внутрішньої пропозиції насіння соняшника експортується.

У 2008/09 маркетинговому році очікується виробити 2,28 млн. тонн соняшникової олії. З них крупними спеціалізованими підприємствами – 92% загального обсягу, а решта – середніми та дрібними переробниками. Слід зазначити, що внутрішнім ринком споживається близько 501 тис. тонн, або 22% загального виробництва, з яких на частку населення доводиться 69%, виробникам маргарину – 11%, виробникам майонезу – 18%, інше промислове споживання – 2%. Решта – це наш експортний потенціал.

За прогнозами, у 2008/09 маркетинговому році Україна експортуватиме 1,58 млн. тонн олії. Для порівняння, у 2007/08 сезоні експорт склав 1,33 млн. тонн, 2006/07 – 1,87 млн. тонн. Тобто, вітчизняний олієжировий підкомплекс є експортнозалежним. А відтак кон'юнктура світового ринку має пряму вплив на нашу внутрішню ситуацію.

Світовий ринок

У 2008/09 маркетинговому році світове виробництво насіння соняшника очікується на рівні 33,1 млн. тонн, що більше у порівнянні з відповідним періодом на 32%. Але слід зазначити, що соняшник не належить до основних олійних культур. При їх світовому виробництві у минулому маркетинговому році на рівні 391,4 млн. тонн частка соєвих бобів складала 56,4%, ріпаку – 12,4% а соняшника лише 7,0%.

Основними світовими виробниками насіння соняшника у 2008/09 році є Російська Федерація, що має 21% від загального виробництва, ЄС – 27-21%, Україна – 19%, Аргентина – 11%, Туреччина – 3% та інші країни – 25%.

Усі провідні світові виробники насіння соняшника, окрім Аргентини, у порівнянні з минулим сезоном збільшили своє виробництво. А тому Міністерство сільськогосподарства США прогнозує збільшення обсягів світової торгівлі. Якщо в попередньому сезоні світовий експорт склав 1,43 млн. тонн, то в поточному році очікується на рівні 2,0 млн. тонн. Україна, при цьому має посісти ліди-

руючі позиції серед країн експортерів. Частки світового експорту в нинішньому сезоні мають розподілитися наступним чином: Україна – 27%, ЄС – 20%, Російська Федерація – 7%, Аргентина – 5%, інші країни – 41%.

Така ж ситуація складатиметься із торгівлею соняшниковою олією. Основними споживачами цього продукту є країни Європейського Союзу, Північної Африки та Близького Сходу. Україна, маючи 20% світового виробництва, може стати найбільшим експортером сезону. При прогнозованому експорті соняшникової олії в світі на рівні 4,1 млн. тонн вітчизняна продукція складатиме 1,58 млн. тонн, або 39% від обсягів зовнішнього продажу.

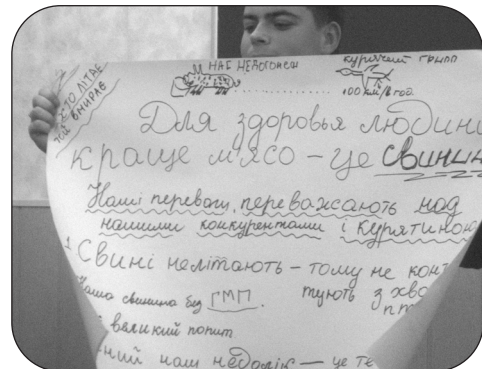

Олександр Маслак, керівник центру стратегічних досліджень АПК CHAY

тренінг

Знати й подолати

В останні роки проблема пташиного грипу стає все більш актуальною. Багато світових вчених працюють над вирішенням питань боротьби з цим захворюванням. Спалахи цієї хвороби завдають величезних збитків у різних країнах світу. На жаль, хвороба небезпечна і

для людини. Тому вирішення проблем із пташиним грипом – задача не тільки епізоотологів, а й епідеміологів. Обмін досвідом та узгодження дій лікарями ветеринарної та гуманної медицини при спалахах різних хвороб, небезпечних як для тварин, так і для людини – це запорука позитивних результатів. А починати співпрацю необхідно ще зі студентської лави.

Науковці та студенти факультету ветеринарної медицини нашого ВНЗ тісно співпрацюють з лікарями гуманної медицини. Про це свідчать наукові публікації у виданнях ветеринарної чи гуманної медицини, конференції, симпозиуми, тренінги, зустрічі фахівців.

Один з тренінгів студентів факультету ветеринарної медицини нашого університету був проведений 19 грудня 2008 року на базі обласної інфекційної клінічної лікарні ім. З.І. Красовицького. Тема тренінгу: "Роль інформації у профілактиці пташиного грипу, заходи боротьби та профілактики". У заході взяли участь 25 кращих студентів 3 курсу ветеринарної медицини, що навчаються за скороченим терміном. Провела тренінг головний обласний інфекціоніст Сумської області, заступник головного лікаря обласної інфекційної клінічної лікарні ім. З.І. Красовицького Ірина Олександрівна Троцька. Активну участь в організації взяли проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Л.В. Бондарчук, декан факультету ветеринарної медицини О.Л. Нечипоренко та доцент кафедри паразитології та токсикології В.І. Рисований.

Під час проведення заходу була обговорена епізоотична та епідеміологічна ситуація в світі стосовно пташиного грипу, розглянуті останні розробки щодо боротьби з даним захворюванням, а також спільний план дій лікарів ветеринарної та гуманної медицини при спалахах хвороби. Особлива увага приді-

лена роботі з населенням, яке може опинитись в карантинній зоні чи поблизу неї. Це, перш за все, правильне інформування людей з використанням найпоширеніших засобів масової інформації. Відомо, що недостатність чи відсутність інформації породжує легенди та вигадки, які можуть привести до паніки чи безладу. Перекручення інформації підтвердилось під час гри студентів у "зіпсований телефон", коли одному з них був зачитаний текст, який при переказі ланцюжком був повністю змінений.

Тренінг надав можливість студентам проявити себе в якості фахівців ветеринарної медицини, що обіймають різні посади та конкретно відповідають за вирішення різних задач, направлених перш за все на локалізацію та подолання інфекційних захворювань. Кожен пропонував план на вирішення тієї чи іншої задачі. Подібні завдання роздані студентам на електронних носіях для домашніх тренінгів.

Фахівці, перш за все, повинні володіти інформацією. Тому студентам була надана можливість проявити себе в якості репортерів, правильно формулюючи свої питання.

Показали себе студенти і в якості рекламодавців, вигадуючи бренди, слогани, емблеми при рекламі тваринницької продукції.

Серед тих, хто взяв участь у заході, хотілося б відзначити Ващук Ганну, Сердюка Івана, Бачкир Інну, Панченка В'ячеслава, Обідець Михайла, Чалого Романа, Деулю Адрія за

високий рівень знань, кмітливості та винахідливості.

Вважаю, що проведення таких заходів дає студентам змогу не тільки підвищувати свій рівень, а й розвиватися всебічно, формуючи себе як фахівців високого рівня, здатних орієнтуватись в тих чи інших ситуаціях та правильно приймати відповідні рішення.

В.І. Рисований, доцент кафедри паразитології та токсикології

круглий стіл

Імідж бібліотеки у світлі сучасних вимог

За такою темою на базі бібліотеки Сумського НАУ 16 грудня 2008 року відбувся круглий стіл. Учасниками заходу були завідувачі та провідні бібліотекарі коледжів Сумського НАУ та аграрних науково-дослідних установ.

Відкриваючи круглий стіл, директор наукової бібліотеки Сумського НАУ Бондаренко Наталія Миколаївна зосередила увагу присутніх на тому, що бібліотека навчального закладу є центром освіти, одним із його головних структурних підрозділів. І може не лише допомогти у вирішенні найскладніших проблем навчання та розвитку, але й сприяти виробленню ціннісних орієнтирів, впливати на формування у стінах закладу інтелектуального і культурного середовища – того особливого ґрунту, на якому зусилля викладачів і вчених принесуть плоди.

До участі у заході були запрошені Мартюшова Олена Вікторівна – заступник директора Центральної міської бібліотеки ім. Т.Г. Шевченка та Стрельченко Олександра Григорівна – завідувачка відділу обслуговування працівників сільськогосподарства Сумської ОУНБ. Вони розповіли про інформаційні ресурси головних бібліотек міста, використання комп'ютерних технологій та Інтернет-ресурсів різними категоріями користувачів, що є показником сучасного рівня роботи бібліотеки.

Наступні питання висвітлювали бібліотечні фахівці НБ CHAY.

«Імідж бібліотеки. Від яких факторів він залежить» – методичні поради надала провідний методист Борисенко Лідія Василівна. Про «Комфортність бібліотечного обслуговування. Як його створити» розповіла завідувачка відділом обслуговування Лазарева Валентина Єгорівна. Консультацію «Культурно-просвітницька робота – важливий фактор формування позитивного

іміджу бібліотеки. Реклама бібліотеки» підготувала зав. сектором культурно-просвітницької роботи Почтарьова Раїса Володимирівна. Електронну презентацію «Віртуальна книжкова виставка – нова послуга бібліотеки» продемонструвала провідний бібліотекар відділу обслуговування Кравченко Любов Олексіївна.

Потім учасники круглого столу відвідали (спасибі ректору CHAY Ладіці Володимирівні Івановичу за надання транспорту) наукову бібліотеку Сумського державного університету – одну з кращих бібліотек вищих навчальних закладів України. Побачене вразило бібліотечних працівників аграрних коледжів і надихнуло прагнути подібного.

Хочу зазначити, що бібліотеки аграрних коледжів Сумського НАУ знаходяться на першому місці в Україні за оснащеністю комп'ютерною технікою та по запровадженню сучасних інформаційних технологій. Бібліотеки підключені до мережі Інтернет. Висловлюємо щирі слова подяки директорам коледжів за розуміння місця та ролі бібліотеки у навчально-виховному процесі.

Виступи учасників круглого столу супроводжувалися презентаціями. Постійну допомогу у технічному супроводі заходів, які організовує бібліотека університету, надає Кругляк Антон Павлович – зав. відділом інформаційних технологій CHAY.

Всі методичні поради, рекомендації, консультації надані бібліотекарям в електронному варіанті.

У залі, де проходив круглий стіл, демонструвалася виставка «Реклама бібліотеки за допомогою публікації у пресі».

Борисенко Л.В., провідний методист НБ CHAY

історія

3 ювілеєм, рідна Сумщина!

Сумська область була створена згідно з Указом Президії Верховної Ради СРСР 10 січня 1939 року. До неї увійшли 12 районів Харківської області, 17 районів Чернігівської області та 2 райони Полтавської області. Нині у її складі 18 районів, 15 міст, з них 7 – обласного підпорядкування (Суми, Конотоп, Глухів, Лебедин, Охтирка, Шостка, Ромни), її територія 23,8 тис. кв. км., населення близько 1150 тис. осіб.

Заселення території сучасної Сумщини почалося приблизно 20 тисяч років тому. Пізніше на цій території існували неолітичні поселення. В I тисячолітті до нашої ери тут проживали слов'янські племена сіверян, які заснували поселення та городища.

У IX ст. територія Сумщини увійшла до складу Київської Русі. З XI ст. її землі були поділені між Переяславським та Чернігівським, а з XII ст. – і Новгород-Сіверським південно-руськими порубіжними князівствами. Незважаючи на те, що край зазнавав постійних нападів кочівників, зокрема половців, він був густо заселений. Відомо також 12 літописних міст і містечок (Вир, Глухів, Путивль, Ромен, інші).

У 1185 р. через територію Сумщини здійснив героїчний, але невдалий похід на половців, новгород-сіверський князь Ігор Святославович зі своїми союзниками, що стало головною темою одного з найвидатніших літературних пам'ятників Русі – "Слово о полку Ігоревім". У 1239 р., після захоплення Чернігова, край спустошили монголо-татари. В XIV ст. територія області увійшла до складу Великого князівства Литовського. На початку XIV ст. удільні князівства на півночі Сумщини, включаючи Путивльське, перейшли під зверхність Московської держави. У 1606 р. на Путивльщині запалало полум'я селянської війни під керівництвом Івана Болотникова. Неодноразово через територію області здійснювали походи на Москву українські козаки, втягнуті в орбіту польсько-московських конфліктів.

Після Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького і приєднання Лівобережної України до Росії вихідці з Правобережжя знову заселяють спустошені землі, що отримали назву Слобідської України. Переселенцями засновано багато населених пунктів, в тому числі Суми, Охтирку, Лебедин та інші.

За часів Гетьманщини західна і північна частини сучасної Сумщини увійшли до складу Ніжинського, південно-західно-Лубенського, Прилуцького і Гадяцького полків. Південно-східні землі області, на яких існували два слобідських полки (Сумський і Охтирський), стали складовою частиною

Слобожанщини і в адміністративних та військових справах підлягали белгородському воєводі. Путивльський повіт входив до Курського намісництва Московської держави.

Під час Північної війни, в 1708-1709рр., на території області відбувалися бойові дії між російськими і шведськими військами. Союзником шведського короля Карла XII став гетьман І.Мазепа. Суворі репресії Петра I по відношенню до українських козаків значною мірою нейтралізували рух опору і обумовили поразку союзників. З 1709 по 1782р. адміністративним центром Гетьманщини, яка поступово втрачала свої права, був Глухів.

В 1783р. відбулося остаточне закріпачення селянства, чим завершилася ліквідація козацького самоуправління. Все це привело до посилення національного і соціального гніту в країні.

Після селянської реформи 1861р. на території Сумщини зростають промислові підприємства, прискорено розвиваються ринкові відносини. Всеросійське значення мали Роменський, Кролевецький та Сумський ярмарки.

Загострення соціальних суперечностей на селі стало поштовхом до селянських виступів у період революції 1905-1907рр. На території краю відбулися також робітничі заворушення. У відповідь на захоплення більшовиками влади в Петрограді в 1917р., на Сумщині посилюється національно-визвольний рух. В листопаді – грудні на території краю була встановлена влада Центральної Ради. Під час неоголошеної війни Росії проти України московсько-більшовицькі війська в 1917-1919рр. здійснили через територію області три вторгнення на Україну, принісши владу на своїх багнетах.

27 серпня 1941р., невдовзі після початку війни між Німеччиною і Радянським Союзом, Сумщина стала театром воєнних дій, що тривали два місяці. 10 жовтня німці захопили Суми, а незабаром і всю Сумщину. Проти загарбників діяли диверсійні групи та партизанські загони, що дислокувалися переважно на північ від річки Сейм. В 1942-1943рр. через територію області здійснюють рейди партизанські з'єднання під командуванням С.А.Ковпака, О.М.Сабурова, М.І.Наумова, І.Я.Шушманова, Я.І.Мельника. В кінці лютого 1943р. радянські війська вступили на територію Сумщини, але в результаті контрнаступу німців у березні відступили і закріпилися в північно-східній частині Миропільського району, яка до осені була прифронтовою територією.

В серпні 1943р. в ході Белгородсько-Харківської Чернігівсько-Прип'ятської операції почався наступ військ Воронежського і Центрального фронтів. 2 вересня 1943р. 380-а армія зайняла Суми. На середину вересня від гітлерівців була звільнена вся область.

Друга половина XX ст. стали періодом інтенсивного розвитку промисловості, агропромислового комплексу, науки, освіти та культури Сумщини. Прикордонне розташування області дозволяє успішно інтегруватися їй у систему міжнародних економічних зв'язків. Широкого визнання у науковому світі набули дослідження вчених Сумщини.

Сумщина – батьківщина відомих діячів науки і культури: філософа і критика М.Антоновича, філолога О.Потебні, астронома О.Савича, поетів П.Грбовського та Я.Щоголіва, історика О.Лазаревського, художника Г.Нарбута та багатьох інших. Серед репресованих у 20-40 – роки XX ст. були вихідці з Сумщини: поети і письменники Б.Антоненко – Давидович, М.Зеров, П.Капельгородський, поет і художник Н.Онацький, історики В.Пархоменко, М.Василенко, геолог М.Світальський, командарм І.Федько, мистецтвознавець Ф.Ернст. Вихідцями з Сумщини були: П.О.Куліш, Д.С.Бортнянський, Остап Вишня, А.С.Макаренко. На Сумщині жили і творили прославлені діячі культури Т.Г.Шевченко, Леся Українка, П.І.Чайковський, О.П.Довженко та багато інших.

Наші земляки мужні і працьовиті. За бойові подвиги в роки Великої Вітчизняної війни 192 уродженці області удостоєні звання Героя Радянського Союзу, І.М.Кожедубу це звання присвоєно трічі, П.С.Рибалку, С.А.Ковпаку та С.П.Супруну – двічі. 102 особи носять звання Героя Соціалістичної Праці, а М.Х.Савченко удостоєна цього високого звання двічі.

70 – річниця утворення області – дата, яка об'єднала всіх

причетних до нашого чудового краю людей, нагадала про його славу історію й сьогодення. Кожна історична подія, трудове звернення чи творчий успіх – результат невтомної цілеспрямованої праці наших земляків. Сумщина завжди була і залишається щедрою на розумних, талановитих, неординарних особистостей. З нагоди 70 – річного ювілею Сумської області вітаємо усіх земляків!

Л.І. Рожкова, доцент,

Н.М. Кузьменко, ст. викладач кафедри ДГД та українознавства

Пісня про Сумщину

Слова М. Мошика Музика В. Єрьоменка

Над Сумщиною зорі сяють, зорі ясні.
Там, де Псел, Сула, Ворскла, линуть щирі пісні.
Від столиці далеко ця чарівна блакить,
Де кобзарська дума і сьогодні звучить.
Ой, Сумщино, кохана рідна земле моя,
У сльозах Ярославни, конотопських звитяг.
Тут гетьманська столиця України була
В стольнім Глухові граді, це ж Сумщина моя.
Отаман Кіндратенко із Ставищ прибував
(на річці, на Сумці місто Суми будував.
Тут козацька слава буйним цвітом цвіла,
Де ворожа навала під Конотопом розбита була.
Ой, Сумщино, кохана партизанська земле,

Понад двісті Героїв Союзу лише Сумщина дала.
Тут Ковпак, Семен Руднев козаченьків єднав,
Від Путивля до Сяну у похід виступав.
Рушники кролевецькі над світами пливуть,
і про славу Сумщину пісню-думу несуть.

Кошовий Калнишевський з забуття постає,
Українське козацтво буде вічно живе.
Ой, Сумщино, кохана любя земле моя,
Березовський, Бортнянський, ще й Олесья земля.

Тут Мовчан, Адамцевич пісні-думи співав,
Незалежність України у піснях прославляв.
і стежина до хати у Ромні пролягла,
Шістдесят дві дитини Деревська вигляда,
і роменська Мадонна буде жити в віках,

У космічній просторі проляга її шлях.
Ой, Сумщино кохана, - в серці спів солов'я,
Я люблю тебе щиро, рідна земле моя.
У злагоді, єднанні всім нам жити і творити.
Ой, Сумщино кохана, як тебе не любити!

ТВОЄ здоров'я

Гепатит: як його уникнути

Одним з найнебезпечніших і, на жаль, найпоширеніших захворювань останнім часом є гепатит, або як його ще називають, «жовтуха» або хвороба Боткіна. З цією проблемою вже зіштовхнулися мільйони людей в усьому світі, багато в чому через недотримання правил гігієни й відсутності належної інформації про шляхи поширення вірусу, методи захисту та лікування.

Вірусний гепатит - це запалення печінки, викликане вірусами, що можна зрозуміти з його назви. Типи вірусів позначаються латинськими буквами А, В, С, D, E, причому найпоширенішими є перші два типи.

Що стосується гепатиту А, перешкодою на шляху проникнення вірусу до людського організму стане **дотримання простих і всім відомих правил гігієни: чисті руки, використання чистої води й продуктів, регулярне прибирання приміщень**. Взагалі чистота в цьому випадку - це, без всяких перебільшень, запорука здоров'я!

Якщо говорити про гепатити В і С, то профілактика зараження цими формами недуги полягає в **захисті від зараження крові будь-яким способом, а також у застосуванні презервативів при половых контактах**.

Про зміни, що відбуваються у печінці, можна довідатися з аналізів. Основні аналізи, що сигналізують про такого роду зміни, - це аналіз білірубину та ферментів

печінки.

Лікар може також призначити ряд додаткових обстежень, таких, як УЗД печінки і навіть біопсія.

Інкубаційний період (від моменту зараження до появи перших ознак гепатиту) становить від 7 до 50 днів.

Початок вираженого захворювання звичайно супроводжується високою температурою і за деякими ознаками нагадує грип - слабкість, біль у суглобах, нудота та блювота.

Через 2-4 дні сеча хворого темніє до кольору пива або міцного чаю, а кал, навпаки, стає безбарвним. Потім проявляється жовтуха, і з її появою стан хворого покращується. Тривалість захворювання гепатитом може варіюватися від 1 тижня до 2-х місяців.

Ураження печінки при гепатиті В або С може бути вкрай важким та в складних випадках привести до цирозу й раку печінки.

Профілактика гепатиту: як уберегтися від хвороби?

Найефективніший спосіб не стати носієм гепатитного захворювання - уникати контакту із кров'ю, спермою або слиною людей, заражених цим вірусом.

Якщо ж ви мандрівник, то перед тим, як їхати в яку-небудь країну, дізнайтеся про рівень зараженості гепатитом в ній та при необхідності зробіть щеплення від гепатиту.

Тим більше, що багато фахівців наполягають на обов'язковій вакцинації всього населення.

Пам'ятайте, що при виявленні такого захворювання, як гепатит, госпіталізація є обов'язковою!

Ніколи не допускайте незахищеного сексу, особливо з непостійними партнерами!

Для ін'єкцій користуйтеся тільки одноразовими шприцями.

Не використовуйте чужі бритви, зубні щітки, леза й інші речі, на яких може бути кров.

Не зловживайте алкогольними напоями.

Щоразу ретельно мийте фрукти й овочі.

Після кожного відвідування туалету й перед вживанням їжі мийте руки з милом.

Утримуйте приміщення, в якому мешкаєте, в чистоті, регулярно прибирайте його.

Стародавні лікарі були переконані, що секрет одужання людини схований у ній самій. Більшість захворювань можна перемогти, якщо людина буде уважно до себе й оточуючих та готовою дотримуватися певних правил у повсякденному житті. Гепатит не є виключенням, тому завжди варто пам'ятати найголовніше правило боротьби із цим захворюванням - життя не припиняється, навіть якщо у вас виявлений гепатит. Всі форми вірусного гепатиту в наш час успішно діагностуються і при своєчасному правильному лікуванні у більшості випадків виліковуються.

Підготувала Олена Мовчан

поетична сторінка

Це більше, ніж просто слова

Незбаром, не встигнемо навіть озирнутися, як знову прийде до нас свято, яке називають днем закоханих – 14 лютого, День святого Валентина. І дуже важливо, щоб воно не застало нас зненацька, адже в такий день наші кохані люди чекають від нас палких слів і привітань. Пощастило тим, хто в душі поет і може подарувати своїй половинці власноруч написаний віршик, чи, може навіть поему або оду... А якщо у людини немає поетичного хисту, а дуже хочеться сказати про своє кохання якимось так небанально, щоб запам'яталося на все життя?

Не засмучуйтеся, вихід є! Адже завжди можна звернутися до творчості відомих поетів – як наших сучасників, так і класиків світової літератури. Кохання – щасливе чи нерозділене, палке та нестримне або ніжне й замріяне, – завжди було й буде однією з головних тем у творчості кожного поета (принаймні, мені невідомі автори, які б не присвятили жодного свого твору найсильнішому з почуттів, що притаманні людині).

А може, прочитавши ці поезії, хтось так надихнеться силою поетичного слова, що уперше в житті захоче висловити свої думки та почуття на папері...

Анна Багряна

Над посіченим січнем
Від зимової стоми
Стоїмо
пересічні
незнайомо-знайомі.
Кожен погляд – як здогад,
Кожен порух – як слово.
І чекаємо бога
для своєї Любові.
І чекаємо дива
(кажуть, див не буває),
І дучи несміливо
Через пекло до раю,
Через лютий у літо,
Через літо... у січень,
І блукаємо світлом,
І шукаємо Вічність...

Опиняється в хмарах
Від зимової стоми
Непарована пара
Незнайомо-знайомих...

Ліна Костенко

Я хочу знати, любиш ти мене,
чи це вже сон, який уже не сниться?
Моеї долі пекло потайне,
моя сама від себе таємниця!

Чи ти за мене душу віддаєси,
чи розміняєш суєтно і дрібно?
Краса – тільки, трішечки краси,
душі нічого більше не потрібно.

Чи, може, в цій калейдоскопі літ,
де все нещадно звичне і щоденне,
ти просто мені дивисься услід
і трохи любиш сни свої про мене?

Олександр Вертіль

Ваша світлосте,
Ви повинні капітулювати...
Ви любов'ю моєю щільно оточені.
Я поставив рядки гарячі на варті,
які чуттями жагучими оторочені.

Тепер Вам жити
у такому незвичному полоні
до року рокового чи енного,
аж доки збагнете на якимсь рубіконі,
що сам я перетворився у полоненого.

Марина Цветаева

Солнце – одно, а шагает по всем городам.
Солнце – мое. Я его никому не отдам.

Ни на час, ни на луч, ни на взгляд. – Никому, –
Никогда.
Пусть погибают в бессменной ночи города!
В руки возьму! – Чтоб не смело вертеться в
кругу!
Пусть себе руки, и губы, и сердце сожгу!

В вечную ночь пропадет, – погонюсь по сле-
дам...
Солнце мое! Я тебя никому не отдам!

Николай Асеев

Я не могу без тебя жить!
Мне и в дожди без тебя – сушь,
Мне и в жару без тебя – стыть.
Мне без тебя и Москва – глушь.

Мне без тебя каждый час – с год;
Если бы время мельчить, дробя!
Мне даже синий небесный свод
Кажется каменным без тебя.

Я ничего не хочу знать –
Бедность друзей, верность врагов,
Я ничего не хочу ждать.
Кроме твоих драгоценных шагов.

Александр Блок

Ты всегда и всюду странно
Очаровываешь взоры
Я люблю твой взгляд туманный
Я люблю твои укоры
Голос твой звучит порывом
То насмешливо и звонко
То волшебным переливом
Словно детский смех ребенка
А когда опустишь очи
Близость сердца сердцем чужа
Я готов во мраке ночи
Умереть от поцелуя.

Юрий Цыганков

Мне и любить тебя нельзя,
и не любить не получается.
По кромке лезвия скользая,
душа моя перерезается
на половинку без тебя
и что твоим теплом согрета -
кусочек солнечного лета,
тоска осеннего дождя...
Болезнь неизлечима эта -
"не отрекаются, любя..."

Напередодні Дня святого Валентина хочеться побажати всім-всім-всім закоханим, щоб їх почуття були палкими, щирими і головне – взаємними, щоб в очах коханої людини відображався весь світ, і щоб, дивлячись у ці очі, ви бачили в них ніжність, довіру та безмежну любов!

Олена Мовчан

дата

Біолого-технологічному факультету – 30 років!

Наприкінці грудня 2008 року біолого-технологічному факультету СНАУ виповнилося 30 років. На честь цього ювілею доцент кафедри годівлі тварин та технології кормів Євген Пилипович Гунько та декан зооінженерного факультету з 1982 по 1987 рр. Олег Васильович Крятов присвятили рідному факультету свої вірші.

Наш факультет

З тих незапам'ятних часів,
Як виникла жива природа,
Потребою істот живих усю
Стали харчі – життя основа.
А перший в світі фахівець,
Який оту потребу мав задовольнити,
Став той, хто приручив коней, овець –
Ми всі його є спадкоємні діти.
Тому, що було першим – курка чи яйце,
Для нас не є питанням незнайомим,
Тому що однаково і те, і це,
Для еволюції є невід'ємним.
І хто не знає, що давним-давно
Ознакою багатства було «золоте руно»,
Що в небезпеку гуси спасли Рим,
Що вперше землю зорав кінь.
Види тварин, усіх, що на землі,
Пройшли свій шлях через віки.
І можна стверджувати, що без них
Не зародилося б відносин і людських.
Вони суб'єкт, об'єкт і спосіб виробництва
В загальній технології життя,
- Де головна ця складова відсутня,
Там руху еволюції нема.
Ці аргументи я привів,
Щоб кожний, і навіть пересічний
Громадянин
Свідомо і надовго зрозумів,
Що наш біолого-технологічний факультет
Є перший, головний теорії і
практики аспект,
Що забезпечив на землі прогрес.
Асортимент прикрасів, одягу, взуття.
Це все текстильна, хутрова і шкіряна
промисловість
- А в ній нашої галузі сировина.
Коли процес великих розмірів набув,
Потреба виникла вже рахувати,
Продукцію отриману переробляти,
Хворих тварин почали лікувати,
Поволі стали планувати,
А згодом і програмувати.
Нарешті, коли досягнутий був
певний результат,
Щоб досвід свій надати в мережах світу,
Потрібен став перекладач,
Який поглибив інтеграцію в науку.
Це не піар і не зухвалість,

А лиш константа послідовності подій.
І безперечний свідок – генетична пам'ять,
І приклад – докази сучасних дій.
Тож побажаємо своєму факультету
І далі бути в перших рядах,
Надати належного йому пріоритету,
Потенціалу творчого викладачам –
Доцентам, асистентам, професорам,
Відмінних успіхів студентам, аспірантам,
Диспетчерам і лаборантам,
- Порукою всьому тому є наш декан.

Є.П. Гунько

К 30-літтю зооінженерного (біолого-технологічного) факультета

Возможно, вспомнят, может, нет,
Что факультету тридцать лет!
Что кто-то строил, кто-то ныл,
Кто занимался, кто хандрил.

Кто путь к Познанию открывал,
А кто-то в потолок плевал,
Кто торопился, шел вперед,
А кто-то долго искал брод.

Конечно, факультет не тот:
Но носят пчелы в улей мед,
Кинолог на посту стоит,
Студент по-рыбы говорит.

Где птица, свиньи, КРС?
Где технологии, прогресс?
Биолог даст на все ответ:
«Все дело в генах, в них секрет».

«Добавим к сое ген скота –
Подыдем жир до потолка;
Свинья и колорадский жук
Белок прекрасный нам дадут».

Биотехнолог – эрудит...
Но, может, нужно запретить
Модифицировать геном,
Пока не знаем все о нем?

Коль пить – то только молоко,
Что нам природою дано.
А кушать нужно хлеб и мясо –
Без разных биовыкрутасов.

И в пятьдесят, и в сотню лет
Будь молодым, наш факультет!
Учи, учись, взрослей, мужай
И чаще юность вспоминай.

О.В. Крятов

привітання

Голова «Українського форуму», академік НАН, почесний професор ВНУ Володимир Семиноженко привітав раду молодих вчених Сумського національного аграрного університету з визнанням у Всеукраїнській громадській організації «Українська федерація вчених».

«Ваша активна громадська позиція, інтелект, наукове натхнення дозволяють з оптимізмом дивитися в майбутнє української держави і українського суспільства», - говориться у привітальному листі.

ПОСМІХНИСЬ

***
Студентський тост за батьків: За тих, хто думає, що ми тут вчимося!
***

Хоч якими б мудрими не були викладачі, а все одно студенти тягнуться не до наук, а до студенток. За потяг до прекрасного!
***

Тост студента-хірурга. Щоб нам довелося зустрічатися тільки за таким столом!
***

Іспит.
Професор: "Що ви замовили б у золотої рибки? Розум або гроші? От я б - розум"
Студент: "А я - гроші"
Так нехай у нас буде те, чого нам не вистачає!

традиції

Прийшла коляда – відчиняй ворота

Основні традиції різдвяних свят, що збігаються за часом зі старим Новим роком, полягають у гаданні й колядуванні. Колядування – традиція гарна для тих, хто полюбляє цими днями відвідати своїх друзів та близьких.

Немає нічого простіше! Надягайте на себе вивернутий навиворіт кожух, розфарбуйте

обличчя яскравою косметикою або натягайте страшну маску, беріть у руки великий мішок – і вперед! Не забудьте заздалегідь вивчити кілька колядок. Наприклад: "Прийшла коляда – відчиняй ворота!", "Відкривай скриньку – діставай 'пятачок!", "Щедрик-ведрик, дай вареник, грудочку кашки, кільце ковбаски". Ці куплетики необхідно співати голосно, весело перед дверима знайомих і незнайомих людей доти, поки у ваш мішок не покладуть що-небудь смачненьке. Колядувати краще компанією – і веселіше, та й мішок наповниться скоріше!

Студенти факультету механізації, які вирішили не відступати від традицій, вчинили саме так: поздоровили викладачів й адміністрацію СНАУ із цим чудовим святом, співали колядки та веселили своєю яскравою зовнішністю. І глядачі, і учасники відчували величезну радість, яка, сподіваємося, залишиться з нами на весь рік.

СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

фотофакти року

2008 рік в СНАУ: що запам'яталося

Візит до СНАУ делегації з Білорусі. Підписання угод про співпрацю між СНАУ та провідними білоруськими аграрними вишами 10 червня.

Володимир Ладика та Херберт Штрюбель підписали оновлену угоду про співробітництво між СНАУ та університетом Вайєнштефан 4 листопада.

Перше засідання Наглядової ради СНАУ 22 листопада.

Відкриття міжнародної науково-практичної конференції «Аграрний форум-2008» на базі СНАУ 15 жовтня.

Дружній візит фольклорного колективу з Сербії наприкінці травня.

Сумський НАУ на ювілейній XX Міжнародній агропромисловій виставці-ярмарку «Агро-2008», що проходила в Києві 10-13 червня.

Наш університет вже традиційно взяв участь в обласній агропромисловій виставці-ярмарку «Агро-Сумщина - 2008», що відбулася 4 липня у с. Сад.

Учасники гала-концерту фестивалю «Софіївські зорі», що пройшов 3-4 жовтня у м. Умань.

Ярмарок професій в Сумському НАУ 5 листопада.

II тур Всеукраїнського інтелектуального конкурсу «Кращий студент року» в СНАУ, проведений 3 грудня.

Гала-концерт фестивалю художньої творчості серед першокурсників «Зустрічайте: - це ми!» 29 жовтня.

Змагання серед кращих волейбольних команд аграрних ВНЗ на Кубок Міністерства аграрної політики України, що проходили в СНАУ наприкінці листопада.